

TÁPLÁLÁSTERÁPIA – BEVEZETŐ

Dr. Molnár Andrea, Dr. Sahin Péter

Büszkén osztjuk meg azt a hírt az olvasókkal, hogy a Magyar Belorvosi Archívum táplálásterápiával foglalkozó tematikus számai egyre ismertebbé váltak az elmúlt években. Ennek oka, hogy egyre többen használják az oktatás során az alapképzésben és a szakképzésekben is, így minden évben újabb és újabb medikus, dietetikus, ápoló és az egyes szakképzéseken résztvevő hallgatókkal bővül az olvasók száma.

Az első szám általános, nagyon sok olvasót érdeklő téma felől indult, majd egyre szűkebb szakterületeket érintő, de annál nagyobb kihívást jelentő témák felé haladt. A 2021/3-4-es lapszám a táplálásterápia témájával foglalkozott általánosságban, a 2024/2-es lapszám a dysphagia témájára fókuszált. Mindegyik lapszám, külön-külön is teljes képet mutat az adott területről, de igazán mély, összefüggéseket is átlátó tudást akkor kap az olvasó, ha mindegyik számot elolvassa.

A mostani 2025/2-es lapszám az enterálisan táplált betegek komplex ellátását, gyógyszerelését és követését mutatja be, különböző terápiás területek oldaláról. Nemzetközi szinten az enterális szondatáplálás akkora érdeklődésre tett szert, hogy az elmúlt 10 év publikációját megnézve a PUBMED adatbázisban évi 1500–2000 cikk jelent meg, és 2020-ban és 2021-ben pedig meghaladta a 2000-es számot is.

Sajnos Magyarországon nem áll rendelkezésre pontos országos adat az enterálisan táplált betegek vonatkozásán. Brit adatok alapján az újonnan regisztrált enterálisan táplált betegekről elmondhatók, hogy tar-

tózkodási helyük alapján 31%-a a betegeknek intézményi ellátást igényel, és 69%-a pedig saját otthonában folytatja a szondatáplálást. Az önállóság tekintetében: 42%-a a betegeknek képes önállóan kivitelezni a szondatáplálást, 22%-ának van szüksége némi segítségre, és 37%-a teljes segítséget igényel. Az aktivitás szempontjából a betegek 40%-a teljesen aktív és 36%-a részben korlátozott a mozgásban (11% házhoz kötött, 15% ágyhoz kötött). Szintén nemzetközi adatok alapján elmondható, hogy az 1 éves túlélés jelentősen javult, 40–55%-ról az elmúlt években 82%-ra növekedett. Egy retrospektív olasz tanulmány szerint az otthoni szondatáplálásban részesülők átlagos túlélése 9 hónap és a szondatáplálás medián időtartama pedig körülbelül 196 nap. A háttérben álló betegségekre lebontva az időtartam 261 nap volt a neurovaszkuláris betegségeknél, 251,5 nap a neurodegeneratív betegségeknél, 118 nap a fej-nyak ráknál, 82,5 nap a hasi daganatoknál, 788 nap a fejsérüléseknél és 387 nap a veleszületett rendellenességeknél.

A fenti adatokból azt a következtetést lehet levonni, hogy az otthoni szondatáplált betegek száma várhatóan emelkedni fog hazánkban is, így azok, akik eddig még nem kezeltek szondatáplált beteget egyre nagyobb valószínűséggel találkozni fognak velük, és tapasztalni fogják a szondatáplált betegek gyógyszerelésével kapcsolatos kihívásokat. Amikor elérkezik ez az idő, javasoljuk, hogy lapozza fel újra a MBA jelenlegi lapszámát, amelyben gyakorlati segítséget talál.